

Z OBSAHU	Staří lidé jsou bohatstvím. Katecheze papeže Františka	04
	Mučedníci komunismu: Mons. Alexandru Rusu	06
	Krymský kaleidoskop	07
	Prosazování tradiční rodiny není homofobie	11

TRADICE OTCŮ

Z výkladu svatého Augustina na Janovo evangelium (354–430)

Pán řekl: *Já jsem cesta a pravda a život. Plně se nasytíte pravdou, až ji uvidíme tváří v tvář. Neboť i to nám bylo slíbeno. Vždyť kdo by si troufal doufat v něco, co by sám Bůh ve své lásce neslibil a nedať!*

Uvidíme tváří v tvář. Apoštol říká: *Nyní vidíme jako v zrcadle, nejasně, ale potom uvidíme tváří v tvář. A apoštol Jan ve svém listu říká: Milovaní, už teď jsme Boží děti. Ale čím budeme, není ještě zřejmé. Víme však, že až on se ukáže, budeme mu podobní, a proto ho budeme vidět tak, jak je. To je velké zaslíbení!*

Jestliže miluješ, následuj! „Miluji,“ říkáš, „ale kudy mám za ním jít?“ Kdyby ti tvůj Pán a Bůh řekl: „Já jsem pravda a život“ a ty bys toužil po pravdě a po životě, jistě by ses snažil nalézt cestu, po níž bys k němu došel, a řekl by sis: „Pravda je něco velikého a také život je něco velikého, ale jak jen jich může má duše dosáhnout?“

Ptáš se jak? Vzpomeň si, že napřed řekl: *Já jsem cesta*. Než ti tedy řekl, kam máš jít, řekl ti nejdřív kudy. *Já jsem cesta*, praví. Cesta kam? *A pravda a život*. Napřed řekl, kudy máš jít, a potom, kam přijdeš. *Já jsem cesta, já jsem pravda, já jsem život*. Zůstává u Otce, proto pravda a život. A stal se člověkem, proto cesta.

Neříká se ti, že máš-li se dostat k pravdě a životu, musíš pracně hledat cestu. Nic takového, nýbrž: „Vstávej, lenochu! Cesta k tobě přišla sama a vyburcovala tě ze spánku: a jestliže tě vyburcovala, vstaň a chod!“

Snad se pokoušíš chodit, ale nemůžeš, protože tě bolí nohy. Proč tě však bolí? Není to tím, že je chtivost honila cestou nestou? Slovo Boží však uzdravilo i chromé. „Já mám nohy zdravé,“ namítneš snad, „ale nevidím žádnou cestu.“ On však i slepým vrátil zrak.

Andrea Mantegna: Agonie v zahradě (1460). Foto: Wikimedia Commons

Ještě je čas něco udělat

Postní doba nutí k zamyšlení, pokore i pokání. Není málo vážných témat k postní reflexi. Některé z bolestí světa zmínilo předešlé číslo tohoto časopisu: destrukce hodnot, útoky na rodinu, pohrdání lidským životem. Ale je to ještě horší – také islamistický teror, podřezávání křesťanů, vyhrožování světovou válkou. A nejsou to jen vnější hrozby, problémy jsou i mezi námi. Před čtvrtstoletím jsme věřili, že s koncem totality skončí zabíjení počatých dětí. Nejen násilné potraty, ale už i eutanazie otravuje evropskou legislativu. Stopku kultuře smrti nedokázala vystavit ani politika křesťanské demokracie.

Skoro jako extrém prezentují slovenské referendum o rodině některá česká média, dokonce i s křesťanskou

nálepkou. Referendum rozdělilo Slováky, píše např. český nominálně katolický list. Kampaň prý byla agresivní, slovenský kněz P. Marián Kuffa (vzor sociální angažovanosti – viz filmový dokument Jany Ševčíkové *Opři žebřík o nebe*) je představován jako kontroverzní osobnost. O tom, že referendum vedle biskupů podpořil premiér Fico, prezident Kiska a na dálku papež František, list mlčí. Zato cituje slovenskou *Pravdu*, která milion hlasů pro tradiční rodinu označila za debakl. Skutečná pravda, že slovenská ústava uznává za manželství pouze svazek mezi mužem a ženou, se v Česku nerada připomíná.

Češi daleko snadněji než Slováci podléhají tlakům západního sociálního

Dokončení na str. 2

Foto: Flickr, UNHCR Photo Download (CC BY-NC 2.0)

Papež o Sýrii a Iráku: Prosím vás o pomoc pronásledovaným

„Ze Sýrie a Iráku bohužel nepřestávají přicházet dramatické zprávy o násilí, únosech lidí a útisku křesťanů a jiných skupin,“ uvedl papež František v závěru modlitby Anděl Páně v neděli 1. března 2015. „Chceme ujistit ty, kteří jsou takto sužováni, že na ně nezapomínáme, ale jsme jim nablízku a bez ustání se modlíme, aby co nejdříve skončila netolerovatelná brutalita, které jsou obětí.“

František také dodal, že v závěru duchovních cvičení obětoval se členy římské kurie na tento úmysl mši svatou.

Následně také vybídl k pomoci lidem zasaženým příchodem tzv. Islámského státu: „Současně všechny prosím, aby podle svých možností poskytovali úlevu v utrpení těm, kteří jsou sužováni často kvůli víře, již vyznávají. Modleme se za tyto bratry a sestry, kteří trpí pro víru v Sýrii a Iráku. Mlčky se modleme...“

Papežova výzva přišla několik dní poté, co členové Islámského státu zajali více než 300 křesťanů a členů jiných náboženských skupin.

Jak uvedl minulý týden apoštolský nuncius v Sýrii, konflikt v zemi i příchod extremistů je jednou z největších humanitárních katastrof od druhé světové války: Za posledních pět let přišlo v zemi o život více než 200 tisíc lidí a více než milion jich bylo zraněno. Přes 7 milionů lidí uteklo z domovů v rámci Sýrie a 4 miliony do zahraničí.

Lidem v Sýrii či Iráku je možné hmotně pomoci například prostřednictvím Charity ČR, organizace Člověk v tísni nebo Diakonie ČČE. Všechny uvedené organizace umožňují také zaslání DMS.

RaVat, TS ČBK

Dokončení ze str. 1

inženýrství. Potom věří i takovým nemsylům, jako že plácnutí přes zadek je důvod k odebrání dětí nebo že biseexualita (třetí písmeno zkratky LGBT) je vrozená. Což implikuje, že přirozené jsou všechny sexuální úchylky, jak nám vtlučkají do hlavy sexuální novátoři. Bohužel, křesťanská postmoderna akceptuje i podobné vpády do oblasti zdravého rozumu.

Přesto si myslím, že si čeští katolíci nemusejí zoufat. Ještě máme svobodu svou víru vyznávat a žít. Ještě máme některé moudré a nebojácné pastýře i pravověrné teology. Máme úžasné Hnutí pro život, neohrožené sdružení Stop genocidě a odvážný Výbor na obranu rodičovských práv. Čas od času máme nějakou politickou hvězdu (hvězdičku). Máme některé výtečné časopisy a weby. Slouží se více mši svatých za ochranu lidského života. Vycházejí krásné knihy, připomenu jen nádhernou sondu do života řeholí *Tichá srdce* od Aleny Ježkové.

Ve chvíli nejtěžší zkoušky měl Kristus méně stoupců, než máme my, a obstál. Nepřejme si víc než máme, ale neustupujme zlu. Obstojíme-li s Kristem, ostatní nám bude přidáno. Ještě je čas něco pro to udělat.

*Ferdinand Peroutka
novinář a publicista*

Katecheze pro světové setkání rodin ve Filadelfii

Ve dnech 22. až 27. září 2015 přivítá město Filadelfie v Pensylvánii účastníky VIII. Světového setkání rodin, na kterém přislíbil svoji účast i papež František. Minulé setkání proběhlo v červnu 2012 v Miláně a zúčastnily se ho statisíce lidí. Na mši svatě se Svatým otcem byl přítomen více než milion lidí z celého světa.

Od prvního Světového setkání rodin v roce 1994, jejichž tradici založil svatý Jan Pavel II., se tato setkání snaží posílit pouta rodin po celém světě. Každé Setkání rodin má své téma, jehož cílem je zdůraznit význam rodiny a upozornit na její skutečnou hodnotu pro dobro společnosti. Motto letošního setkání zní „Naším posláním je láska: rodina plná života“.

Národní centrum pro rodinu nyní přináší oficiální překlad přípravných katechezí, které jsou ke stažení na webových stránkách <http://www.rodiny.cz>. Katecheze objasňuje, jak veškerá katolická nauka o sexualitě, manželství a rodině pramení z naší základní víry v Ježíše. Předkládá příběh počínající stvořením a věčně se zabývá naším pádem i problémy, kterým musíme čelit, zdůrazňuje ovšem Boží plán naší spásy. Naším posláním je láska a právě láskou k Bohu i k sobě navzájem dospíváme k plnosti života.

TS ČBK, Národní centrum pro rodinu

RC Monitor si můžete objednat na adrese: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha 5, e-mail: redakce@claritatis.cz nebo na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>. Zde se také můžete zaregistrovat, máte-li zájem o pravidelné zasílání zpráv e-mailem. Dále nás najdete na <http://www.facebook.com/ResClaritatisMonitor>. Periodikum je distribuováno zdarma a lze jej v požadovaném počtu kusů objednat na adrese redakce. Jeho vydávání je možné jedině díky zaslaným darům, které pokrývají náklady na tisk a distribuci. Náklady na jedno číslo jsou přibližně 24 Kč, což za rok činí 576 Kč. Všem dárcům Pán Bůh zaplatí. Dary lze podle § 15 odst. 1 zákona č. 586/1992 Sb. uplatnit pro snížení základu daně.

SLOVO KNĚZE

Petice žádá papeže Františka o vyjasnění

Mezi signatáři petice „Filial Appeal“ určené přímo papeži Františkovi, kterou podepsalo více než 61 000 lidí, lze najít i prominentní osobnosti. Podepsali ji například Raymond kardinál Burke, prof. Hubert Gindert (Fórum německých katolíků) a prof. Wolfgang Waldstein (Papežská akademie pro život).

Signatáři žádají Svatého otce, aby vzal na vědomí jejich obavy a pochybnosti vzhledem k současné nejistotě ohledně církevního učení o podávání eucharistie rozvedeným, kteří uzavřeli nový občanský sňatek, a lidem žijícím v homosexuálních vztazích. Petice je pořádána s ohledem na biskupskou synodu, která proběhne v říjnu 2015.

„Naše obavy plynou z pozorování, že aliance vlivných organizací, politických sil a sdělovacích prostředků již po několik desetiletí podporuje sexuální revoluci a neustále působí proti existenci rodiny jako základu společnosti.“ Proti tomu se „jako maják“ tyčí katolické učení o šestém přikázání.

„Vaše svatosti, s obavami konstatujeme, že vzhledem k informacím o poslední biskupské synodě se milionům zbožných katolíků zdá, že tento maják pohasíná.“ Stále více se strachujeme, že Církev bude akceptovat cizoložství, když umožní přijímat eucharistii rozvedeným katolíkům, kteří uzavřeli nový občanský sňatek, a možná uzná dokonce i svazky homosexuálů.

Proto signatáři této petice žádají papeže Františka o objasňující slova. „Tím by se zabránilo oslabování Kristova učení“ a „zaplašila by se tak temnota, která ohrožuje budoucnost našich dětí, nebude-li jim tento maják již ukazovat cestu“.

„Svatý otče, naléhavě vás žádáme, abyste pronesl tato objasňující slova. Jedná se o prosbu našich srdcí, která jsou věrná vám i tomu, co reprezentujete.“

Kathnet

Rodiče svaté Terezie budou svatořečeni

Svatořečení Louise a Zelig Martinových, rodičů svaté Terezie z Lisieux, proběhne v Římě v říjnu letošního roku, tedy v době, kdy budou ve Věčném městě přítomny stovky kardinálů a biskupů z celého světa na řádném zasedání biskupské synody o rodině. Podle agentury *ACI Prensa* to uvedl kardinál Angelo Amato.

Vůbec poprvé v dějinách tak bude kanonizován manželský pár. „Díky Bohu budou v říjnu svatořečeni dva manželé, rodiče svaté Terezie z Lisieux,“ uvedl kardinál na konferenci nazvané „K čemu jsou svatí?“, kde také zdůraznil potřebu svatých rodin. „Svatí nejsou jen kněží a řeholníci, nýbrž také laici,“ řekl kardinál Amato.

Informace přišla nedlouho poté, co biskup diecéze Bayeux-Lisieux oznámil svůj úmysl otevřít beatifikační proces dcery manželů Martinových Leonie. „Ačkoli byla třikrát vyloučena z kláštera, dosáhla svého cíle a stala se řeholnicí, což poukazuje na to, že pokud vytrváme, můžeme naplnit Boží vůli,“ uvedl postulátor procesu Leonie Antonio Sangalli s tím, že vyloučení bylo způsobeno příliš přísnými pravidly tehdejší doby. „Neměla lidské kvality jako její sestry, ale dokázala se odevzdat Bohu, který nás povolává nezávisle na našich kvalitách. Nikdo není vyloučen z povolání ke svatosti,“ řekl také Sangalli, podle něhož je hrob Leonie Martinové vyhledávaným modlitebním místem.

Louis a Zelig Martinovi žili v 19. století ve Francii. Jsou rodiči devíti dětí, mj. svaté Terezie z Lisieux, prohlášenou Janem Pavlem II. za učitelku církve. Blahořečení byli papežem Benediktem XVI. 19. října 2008. Přímluvě manželů je připisován zázrak uzdravení dítěte jménem Carmen, dosud však není Vatikánem oficiálně potvrzen.

Luis a Zelig Martinovi mohou být vzorem pro dnešní svět, zejména pokud jde o manželskou morálku a otevřenost životu. Vyžaduje to cestu proti současným trendům a stálost ve víře.

TS ČBK

Další zprávy najdete na internetových stránkách <http://res.claritatis.cz>.

Loni vyšel nový dokument Mezinárodní teologické komise: Trojjediný Bůh a pokoj mezi lidmi. Má podtitul Křesťanský monoteismus proti používání násilí. Myslím, že je to důležitý počín pro naši dobu.

Jsme dnes konfrontováni s rostoucím násilím. Ukazuje se na různých frontách. Útoky rasové, násilí etnicko-politické (Ukrajina), násilí prý ve jménu Boha (Sýrie, Irák), terorismus a šílenství (Paříž, Uherský Brod). Dokument nejprve vyvrací mylnou tezi, že víra v jediného osobního Boha nutně vede k násilí. Těžištěm tohoto teologického díla je ovšem osvětlení, jak vnitřní život jediného Boha ve třech Osobách a přijaté utrpení vtěleného Božího Slova umožňují obnovení pokoje a lásky mezi lidmi a vyrovnání se s jakoukoli současnou či budoucí nespravedlností.

Díky Kristu a tomu, co nám zasloužil, můžeme prožívat reálné spojení s Nejsvětější Trojicí a být tak zahrnuti a také obnovováni a posilováni trojiční Láskou. Zde je pramen a také naděje pro svět. Věrným následováním Krista, hlásáním evangelia a vydáváním svědectví o Bohu – Lásce můžeme napomáhat tomu, aby se království pokoje, milosti a lásky šířilo v našich rodinách i v našem okolí.

Křesťan se někdy dostává do situace, kdy může legitimně použít násilí. To však neplatí z Božího zjevení. Jde vždy o něco mimořádného. Jde o obrannou reakci na těžkou nespravedlnost a násilí přicházející ze světa, nemá-li jinou lepší možnost.

Při výčtu různého násilí, které se děje, nesmíme opomenout to, kterého se naše společnost dopouští vůči nejmenším z nás. Kruté každodenní zabíjení maličkých umělým potratem si nezadá s jinými krutostmi dneška. Počet obětí u nás je větší než v současných válečných konfliktech. Máme povinnost se této děsivé nespravedlnosti postavit. Jednou z lepších možností je zastat se těchto ohrožených dětí v Národním pochodu pro život.

fr. Pavel Maria OP

*fr. Pavel M. Mayer OP,
rektor baziliky a strážce
hrobu svaté Zdislavy*

STAŘÍ LIDÉ JSOU BOHATSTVÍM

Katecheze papeže Františka na generální audienci

Pozornost vůči starým lidem charakterizuje civilizaci. Existuje v dnešní civilizaci pozornost vůči starým? Je pro ně místo?

Díky pokrokům v medicíně se prodloužil život, ale společnost se ve vztahu k životu „nerozšířila“! Počet starých lidí se zvýšil, ale naše společnosti se dostatečně nezorganizovaly, aby jim udělaly místo náležitou úctou a konkrétním ohledem k jejich křehkosti a důstojnosti. Dokud jsme mladí, jsme nakloněni starobu ignorovat, jako by to byla nějaká nemoc. Když pak zestárneme, zejména jsme-li chudí, nemocní a osamocení, začneme vnímat mezery společnosti, která je programována na efektivitu a staré lidi důsledně ignoruje. A staří lidé jsou bohatstvím, nelze je ignorovat.

Benedikt XVI. během návštěvy jednoho domu pro seniory použil zřetelná a prorocká slova, když řekl: „Kvalita společnosti – chci říci civilizace – se poměřuje tím, jak nakládá se seniory a jaké místo vyhrazuje ve společném životě starým lidem“ (12. listopadu 2012). Je pravdou, že pozornost vůči starým lidem charakterizuje civilizaci. Existuje v civilizaci pozornost vůči starým? Je pro ně místo? Tato civilizace půjde vpřed, pokud dokáže ctít rozvahu a moudrost starých lidí. Civilizace, v níž není místo pro staré nebo která je skartuje, protože jsou s nimi problémy, taková společnost v sobě nosí virus smrti.

Epocha stárnutí

Odborníci na Západě prezentují současnost jako *epochu stárnutí*: dětí je méně, počet starých lidí roste. Tato nevyváženost představuje obrovskou výzvu pro nynější společnost. Kultura profitu však nepřestává ukazovat staré lidi jako tíhu, „přítěž“. Nejenom neprodukují – uvažuje tato kultura –, ale jsou břemenem. K čemu takové myšlení vede? K jejich skartaci. Je ošklivé vidět staré lidi odstrčené, je to ohavné, je to hřích! Nikdo se to neodvažuje říci otevřeně, ale jedná se

tak. V tomto *návkyku na skartační kulturu* je něco zbabělého. Zvykli jsme si, že lidé jsou skartováni. Chceme odstranit náš zvýšený strach před slabostí a zranitelností, ale tak vyvoláváme u starých lidí růst úzkosti, že s nimi bude zle zacházeno a že budou opuštěni.

Když chybí láska

Staří lidé jsou opuštěni nejenom materiálně. Jsou opuštěni egoistickou neschopností přijímat jejich omezení, která

Foto: Flickr, Emilio Labrador (CC BY 2.0)

Kde není úcta vůči starým, není budoucnost pro mladé.

odrážejí naše omezení, v četných obtížích, které dnes musejí překonávat, aby přežili v civilizaci, jež jim nedovoluje se jí účastnit, ani říci svůj názor. Podle konzumního modelu, že „jenom mladí mohou být užiteční a těšit se z života“, nejsou ani bráni v úvahu. Staří lidé by měli být naopak pro celou společnost rezervou moudrosti našeho lidu. Staří jsou naši rezervou moudrosti! Jak snadno lze uspat svědomí, když chybí láska! A to se děje. Pamatuji si, že jsem při návštěvách domovů důchodců od mnoha z nich na otázku, jak se daří jim a jejich dětem, slyšel odpověď: „Dobře, dobře.“ – Kolik máte dětí? – „Hodně.“ – A navštěvují

vás? – „Ano, ano, vždycky přijdou.“ – A kdy tady byli naposled? Jedna stará paní mi řekla: „Na Vánoce.“ – A byl srpen. Osm měsíců, aniž by viděla děti, osm měsíců opuštěna! Toto se nazývá smrtelný hřích!

Jednou mi jako dítěti babička vyprávěla příběh o dědečkovi, který se při jídle ušpinil, protože nebyl schopen udržet lžičku s polévkou. A syn, tedy otec rodiny, se rozhodl odsunout jej od společného stolu a udělal mu zvláštní stůl v kuchyni, aby tam jedl sám, nebylo na něho vidět a nepůsobilo to rozpaky, když přišel někdo na návštěvu. Několik dnů poté nalezl tento otec svého nejmenšího syna, jak si hraje se dřevem a něco z něj vyrábí. Zeptal se jej: Co to děláš? – „Dělám stolek, tati.“ – Proč stolek? – „Abych ti jej mohl dát, až budeš starý, a mohl jsi jíst.“ – Děti mají více svědomí než my!

Neopovrhuj řeči starců

Církev má ve své tradici bohaté *zásoby moudrosti* a vždycky pěstovala kulturu blízkosti vůči starým lidem, ochotu srdečně a solidárně je doprovázet na této závěrečné životní etapě. Tato tradice je zakořeněna v Písmu svatém, jak dosvědčují například tato slova z knihy Sirachovcovy: „Neopovrhuj řeči starců, neboť oni sami se učili od svých rodičů; právě u nich se přiučíš rozvaze a umění odpovídat ve vhodnou chvíli“ (Sir 8,9).

Církev se nemůže a nechce přizpůsobovat mentalitě nevšímavosti, a tím méně lhostejnosti a pohrdání vůči staří. Musíme probouzet *kolektivní smysl vděčnosti*, vážnosti, přívětivosti, aby se staří lidé mohli cítit součástí své komunity.

Staří jsou muži a ženy, otcové a matky, kteří byli před námi na stejné cestě, ve stejném domě a v našem každodenním boji o důstojný život. Jsou to muži a ženy, od nichž jsme dostali mnohé.

Starý člověk není vetřelec. Staří jsme všichni, dříve či později, ale nevyhnutelně, i když o tom nepřemýšlíme. A pokud se nenaučíme zacházet se starými dobře, budou pak s námi jednat stejně.

Křehcí jsme tak trochu všichni, my staří. Někteří jsou však *obzvláště slabí*, mnozí jsou osamocení a poznamenáni

nemocí. Někteří závisěji na nezbytné péči a pozornosti druhých. Učiníme tady krok zpět? Ponecháme je jejich údělu? Společnost bez *blízkosti*, kde se *nezištnost* a bezpodmínečné sympatie i vůči cizím vytrácejí, je společnost perverzní. Církev, věrna Božím slovu, nemůže tuto degeneraci tolerovat. Křesťanská

společnost, ve které by blízkost a nezištnost už nebyly považovány za nezbytné, by spolu s nimi ztratila svoji duši. Kde není úcta vůči starým, není budoucnost pro mladé.

Přeložil P. Milan Glaser SJ
Radio Vaticana
(Mezititulky redakce, kráceno)

PŘELOM VE VĚCI UKRAJINY

To je ale neopatrnost, takhle mluvit. Vždyť ho za to mohou zabít – tak komentoval jeden z vatikánských kněží vyjádření biskupa Jana Sobily o tom, co se děje v Doněcku, na území jeho diecéze. Spolu se všemi dalšími ukrajinskými biskupy se účastnil návštěvy ad limina. Měla tentokrát zvláštní podobu. Šlo totiž o jakési žadonění o to, aby pravda byla uznána a Ukrajině se dostalo pomoci.

Ukrajinci mají důvod cítit se zapomenutí a světem opuštění. Dříve nebo později všichni jeden po druhém kapitulují před Ruskem a jeho propagandou. Smutné je, když této propagandě podléhá také Církev. Ukrajínští biskupové o tom ve Vatikánu mluvili nahlas a bez příkras. „Jsme vděční za každé slovo papeže a mezinárodních institucí. Těch slov však zatím bylo příliš málo,“ řekl lvovský ordinář, arcibiskup Mokrzycki, předseda latinského episkopátu. Arcibiskup Sviatoslav Ševčuk, nejvyšší představitel řeckokatolické církve, mluví o roztrpčenosti svých věřících, kteří dosud viděli v papežových slovech či v oficiálních výrociích Svatého stolce odraz kremelské propagandy. Jde především o to, že se důsledně vyhýbají jakékoli kritice mířící na Rusko, zamlčuje se ruská agrese a předstírá se, že válka na Ukrajině je pouze vnitřním konfliktem Ukrajinců, tedy občanská válka. Ukrajínští biskupové se netají s tím, že konflikt rozdělil také jejich krajany, rozdělil někdy dokonce rodiny nebo farnosti, ale hlavním hybatelem, hlavním agresorem v této válce je Rusko se svou brutální propagandistickou válkou a ještě brutálnější nebo spíš

Arcibiskup Sviatoslav Ševčuk slaví liturgii v bazilice Santa Maria Maggiore
Foto: fr. Pavlo Yus CSsR, <http://www.cssrredemptoristi.com>

barbarskou válkou v terénu. V propagandistické válce – tvrdí ukrajínští biskupové – sehrává negativní roli pravoslavný moskevský patriarchát.

Vatikánská zdrženlivost na téma konfliktu na Ukrajině nemůže nepřekvapovat. Tím spíš, že současný pontifikát si staví za cíl vycházet na periferie, rozhodně podporovat chudé, slabé a opuštěné. A náhle se zdá, že je nutné ustupovat před mocí Kremlu a odpouštět ve jménu ekumenismu, abychom se nedotkli velkého patriarchátu.

Papež František byl zaskočen tím, co od biskupů uslyšel. Sám řekl, že neznal celou pravdu. Jak je to možné? Vždyť nuncius v Kyjevě patří k nejlépe informovaným. A navíc nemlčí! Pravidelně se dělí o své postřehy ať už na svém blogu,

nebo na Twitteru a psal také o nespokojenosti ukrajinských katolíků s nejednoznačným postojem Vatikánu.

Pravda o Ukrajině nyní přišla k papeži přímo. Bylo to o to snazší, že arcibiskup Ševčuk byl v minulosti řeckokatolickým biskupem v Argentině, stejně jako kardinál Bergoglio rezidoval v Buenos Aires a náležel s ním do téhož episkopátu. Na líčení situace ze strany biskupů reagoval František příslibem pomoci. Řekl, že o této věci bude jednat se zahraničními exponenty (první z nich Angela Merkelová přijela do Vatikánu jen o pár dní později). Slíbil patronát na charitativní pomoci. Přijal pozvání a prohlásil, že je připraven Ukrajinu navštívit. Jsem vám k dispozici – dodal na závěr.

Arcibiskup Ševčuk spojuje s papežem velké naděje. V Buenos Aires ho poznal jako muže činu. Zcela jistě pro nás něco udělá, musíme jen počkat – řekl představitel ukrajinských řeckokatolíků.

Krzysztof Bronk

Krzysztof Bronk,
redaktor a publicista

Ukrajinci mají důvod cítit se zapomenutí a světem opuštění. Dříve nebo později všichni jeden po druhém kapitulují před Ruskem a jeho propagandou.

MUČEDNÍCI KOMUNISMU

Mons. Alexandru Rusu

Dalším mučedníkem víry z řad řeckokatolické církve v Rumunsku, jenž prošel pracovními tábory a věznicemi a přinesl oběť nejvyšší, byl i biskup Alexandru Rusu.

Knězem po vzoru otce

Narodil se 22. listopadu 1884 v Šăulii, v župě Torda-Aranyos na území dnešního Rumunska. Přišel na svět do početné rodiny řeckokatolického kněze Vasilije Rusa a jeho ženy Rozalie – měl jedenáct bratrů a jednu sestru. Dva z jeho bratrů se také stali kněžími. V letech 1896–1903 navštěvoval nejprve obecnou školu ve svém rodišti a následně gymnázium v Târgu Mureș a Blaji. Po maturitě se rozhodl pro kněžství a odjel do kněžského semináře arcidiecéze Făgăraș a Alba Iulia v Blaji. V roce 1903 byl poslán arcibiskupem Victorem Mihalyem de Apșa do Budapešti na studia teologie, která zakončil po sedmi letech doktorátem. 20. července 1910 byl vysvěcen na kněze v katedrále v Blaji a poté byl jmenován profesorem dogmatiky na zdejší teologické akademii. Po tomto pedagogickém působení se stal v roce 1920 sekretářem arcibiskupa Vasileia Sucia a od roku 1923 kanovníkem metropolitní kapituly. V letech 1923 až 1925 vedl jako rektor teologickou akademii v Blaji. Dlouhodobě se také věnoval publicistické činnosti v křesťansky orientovaných periodikách – jako redaktor časopisu *Cultura Creștină* a hlavní redaktor týdeníku *Unirea*.

Biskupem v Maramureș

17. října 1930 jej papež Pius XI. jmenoval biskupem nově utvořené diecéze Maramureș se sídlem v Baia Mare. Jeho biskupské svěcení proběhlo 30. ledna 1931 v katedrále Matky Boží v Baia Mare a jeho světitelem byl Vasile Suciu, arcibiskup Făgăraș a Alba Iulia. Poté co se ujal své biskupské služby, se začal usilovně věnovat organizaci své diecéze – kapitule, děkanátům, vzdělávání duchovních i pastorační práci věřících. Intenzivně prováděl také vizitaci farností a podporoval teologické akademie v Cluji a Oradei. Rovněž se stal

senátorem v horní komoře rumunského parlamentu. Po druhé vídeňské arbitráži se v roce 1940 ocitla téměř celá diecéze Maramureș pod nadvládou Maďarska, s výjimkou několika rusínských farností na Bukovině. Biskup zůstal ve svém sídle v Baia Mare a musel čelit opatřením horthyovského režimu proti rumunskému obyvatelstvu.

Mons. Alexandru Rusu. Foto: <http://www.bru.ro>

Po smrti Alexandra Nicolesca, arcibiskupa Făgăraș a Alba a hlavy řeckokatolické církve v Rumunsku byl Alexandru Rusu 16. března 1946 vybrán synodem jako jeho nástupce. Apoštolský stolec tuto volbu uznal a potvrdil, ale odmítl ji komunistické vedení a vláda P. Grozy. Nakonec byl do diecéze Făgăraș a Alba dosazen pouze apoštolský administrátor a úřad metropolitů zůstal neobsazen až do roku 1990.

Sighet místo stolce metropolitů

28. října 1948 byl biskup Rusu zatčen orgány ministerstva vnitra. Nejprve byl spolu s dalšími biskupy držen v táboře v Dragoslavele (okres Ardžesz), následně pak od února 1949 v bývalém pravoslavném klášteře v Ciorogârla. V květnu

1950 byl převezen do neblaze proslulého vězení v Sighetu, kde byla vězněna elita národa – profesori, lékaři, vědci, generálové, důstojníci a také biskupové a kněží. Zde byl vězněn až do roku 1955. Tehdy byl převezen spolu s biskupem Hossem a Bălanem do sanatoria v Bukurešti, aby se trochu zotavili. Nenásledovalo však propuštění, ale komunistické vedení rozhodlo o jejich další internaci, a to v klášteře Curtea de Argeș, poté byli drženi v izolaci od ostatních biskupů, a to v klášteře Niculițel (okres Tulcea).

V roce 1956 napsal spolu s dalšími řeckokatolickými biskupy Iuliem Hossem a Ioanem Bălanem memorandum adresované komunistické vládě v Rumunsku a také do zahraničí, v němž žádali obnovení řeckokatolické církve v Rumunsku. Prohlášení podepsaly také tisíce věřících. V srpnu 1956 sloužili dva kněží Vasile Chindriș a Izidor Ghiurco mši svatou podle řeckokatolického ritu pod širým nebem před kostelem Svaté Trojice v Cluji. Biskup Rusu byl poté obviněn z odpovědnosti za narušování veřejného pořádku a porušení zákona. 12. května 1957 jej Vojenský soud v Cluji odsoudil na 25 let odnětí svobody a nucených prací za podněcování trestné činnosti a velezradu. Alexandru Rusu byl vězněn v Gherle, kde po dlouhé chorobě a vysílen dlouholetým strádáním zemřel 9. května 1963. Byl pohřben bez církevního obřadu na vězeňském hřbitově, který byl v následných letech přeorán traktory. Takto měly zmizet stopy po nepohodlných svědcích komunistického teroru.

Vojtěch Vlček

Mgr. Vojtěch Vlček, historik a pedagog, spolupracuje s Českou křesťanskou akademií a Ústavem pro studium totalitních režimů

KRYMSKÝ KALEIDOSKOP

Pohnutá historie Krymského poloostrova

Krymský poloostrov je už od starověku v hledáčku nejrůznějších národů a celých říší. Jakými peripetemi prošly jeho dějiny od prvního osídlení po Krymskou krizi loňského roku?

Je jistě řada míst na zeměkouli, kde v historii docházelo k různým klíčovým změnám mnohem častěji než ve zbytku světa. Zatímco ale tepny jednotlivých geopolitických celků byly epicentry dějinných zvrátů, na okrajích těchto civilizačních litosférických desek se nacházejí místa, která jsou zase spíše jakýmisi seismografy budoucího vývoje. Jedním z nich je bezpochyby Krym.

Stejně jako v dalších případech i zde tuto roli v první řadě určuje geografická poloha. Stačí jen letmý pohled na mapu Evropy a i zeměpisářsky nezkušené oko tento poloostrov okamžitě identifikuje. Je tomu proto, že území je fyzicky poměrně značně oddělené od zbytku pevniny. Ale jen relativně. Při pozornějším průzkumu je hned jasné, že na severu je Krym spojen úzkou Perekopskou šíjí s kontinentální Evropou. A od ruského území je sice oddělen mořem, ale jen úzkým Kerčským průlivem. Poloostrov jako přirozený přístav, rozkládající se mezi Černým a Azovským mořem, byl proto pro svoji strategicky výhodnou polohu už od starověku v hledáčku nejrůznějších národů i celých říší.

Už staří Řekové...

Doložené známky prvního lidského osídlení Krymu ukazují nejdříve na kmeny Taurů a Skythů. Poloostrov začal být kolonizován v 7. století př. n. l. od subtropického jihu, a to Řeky, pro jejichž civilizaci se postupně stal významnou pšeničnou sýpkou. Po dvou stech letech vzniklo spojením řeckých osad Bosporské království. Stejně jako jiná místa, která se dostala do antického kulturního vlivu, tak i Chersónesos Tauriké (takto začali Řekové s odkazem na původní Taury části poloostrova říkat) se stal součástí řecké mytologie. Právě tady poskytla bohyně

Artemis Ifigenii útočiště, když ji chtěl její otec Agamemnón obětovat, a učinila z ní svou kněžku. Do literatury se pak příběh dostal díky Eurípidovi a jeho dramatu *Ifigenie v Tauridě*. Krymská oblast se pak objevuje i v dalších řeckých bájích, zejména v Homérově *Odyseji*.

Na trůn Bosporského království se na začátku 1. stol. př. n. l. dostal pont-

(kmenový svaz Ostrogótů), který podle tradice pocházel z jižního Švédska a z ostrova Gotlandu. Říše východních Gótů se však roku 375 rozpadá v důsledku vítězného tažení kočovných Hunů do černo-mořských stepí. Avšak gótské knížectví přetrvalo ještě po několik století jako vazalské území pod správou nejrůznějších mocných celků. Mezi ně patřily zejména Byzanc a Chazarská říše.

Ruiny antického města Chersónesos a chrám Sv. Vladimíra u dnešního Sevastopolu
Foto: Wikimedia Commons, A. Savin (CC BY-SA 3.0)

ský král Mithridatés VI., zvaný Eupatór Dionýsos, který posléze vedl tři války s Římany. Nakonec prohrál a z celé jeho říše mu zbyl už jen Krym, kam se uchýlil a kde zanedlouho i zemřel. Krym se stal říšským protektorátem a územím s poměrně rozsáhlou autonomií, tedy politickým statutem, jenž ho měl potkávat i v budoucnu.

Ve 4. stol. n. l. se poloostrov po předchozích četných nájezdech dostal pod nadvládu germánského kmene Gótů

Země zaslíbená

Zatímco východořímské impérium dlouhodobě ovládlo jen jižní, zhruba čtvrtinovou část Krymu, Chazarům v 8. stol. n. l. náležel zbytek celého poloostrova, jenž se stal navíc jen cípem jejich rozsáhlé říše. Z dnešního pohledu je toto svého času velmi mocné impérium vzniknuvší jako následek expanze jednoho z turkických kmenů zajímavé zejména tím, že zhruba na počátku 9. století elita říše jako státní náboženství přijala judaismus. Avšak Chazaři nebyli možná jedinými židy nesemitského původu v dané oblasti. Dodnes zde žijí dvě ze středověku pocházející etnika, jejichž příslušníci nikdy nepřesáhli řádově jednotky tisíc.

Takzvaní Karaimové vyznávají karaitický judaismus, jenž se teologicky odlišuje (z písemných pramenů uznávají pouze Tóru) od hlavního židovského proudu označovaného jako rabínský judaismus. Není jasné, zdali šlo o odnož Chazarů (kteří ale konvertovali k rabínskému judaismu), nebo o potomky sekty semitských Židů, již byli postupně jazykově turkizováni. V každém případě karaitští Židé neměli ty chazarské tehdy zrovna v oblibě.

Ale na Krymu žije ještě jedno specifické židovské etnikum. Jde o Krymčaky, kteří se sice na rozdíl od Karaimů drží tradičního rabínskému judaismu (byť

Chrám svatého Alexandra Něvského, Jalta. Foto: Flickr, Johnny (CC BY-NC 2.0)

s příměsí pohanských prvků), avšak ani jejich původ není zdaleka zřejmý.

V druhé polovině 13. století své osady na Krymu založili Benátčané a zejména Janované. Na své legendární cestě za Kublajchánem, jehož vojska si poloostrov nedlouho předtím podmanila, se zde zastavil i Marco Polo.

Není Tatar jako Tatar

Historickým přelomem v dějinách Krymu je totiž rok 1243, kdy na poloostrov od východu přitáhli Mongolové. S mongolskou Zlatou hordou se do oblasti dostali i další turkické (kypčacké) kmeny, které se mísily s již převážně turkickým krymským obyvatelstvem a vytvořily základ pro národ, jenž je dnes označován jako krymští Tataři. (Pojmem Tatar Evropané nepřesně označovali nejen mongolské dobyvatele, ale i jimi podmaněné další nájezdníky.)

Na troskách Zlaté hordy vznikl v 15. století autonomní Krymský chanát, který se od roku 1475 stal vazalem dalšího mocného impéria v dějinách, a to Osmanské říše. Nicméně dobytí a islamizování krymští Tataři nezkontrolovali ani pod nadvládou osmanských Turků. Z kvalifikovaných historických odhadů totiž vyplývá, že při nájezdech obávané krymskotatarské jízdy bylo v následujících zhruba třech letech odvečeno a do otroctví v Osmanské říši prodáno

kolem tří milionů poražených nepřátel! Šlo především o Ukrajince, Rusy, Bělorusy a Poláky. V roce 1663, kdy krymští Tataři vtrhli spolu s Turky na Moravu, bylo odtud do otroctví uneseno na 12 tisíc lidí...

Na Krymu se po celá staletí střetávaly vlivy nejrůznějších kultur a náboženství.

Potěmkinova vesnice

Jen díky dlouhodobému úspěšnému boji proti Tatarům se mohlo Rusko stát opět svobodným národem a posléze i impériem.

V roce 1571 Tataři dobyli a vypálili Moskvu a tisíce jejích obyvatel odvedli do otroctví. Avšak car Ivan IV. zvaný Hrozný se s porážkou nesmířil, protahoval vyjednávání o kapitulaci a tajně shromažďoval novou armádu. Krymskému chánovi Devletu Girejovi ale došla trpělivost a rozhodl se palbou z těžkých děl lstivého kremelského vládce dorazit. Karta se však obrátila a během několikadenního střetu bylo naopak rozdraceno tatarské vojsko. Z původní chánovy armády čítající na 120 tisíc mužů (Rusů nebyla ani polovina) se jich na Krym vrátilo jen pět tisíc! Tato bitva u vesničky Molodi je považována za začátek konce Krymské-

ho chanátu. K němu mělo ovšem dojít až za dvě stě let. Teprve poté, co si Moskevská Rus podmanila všechny ostatní tatarské chanáty.

V roce 1774 vyhlásil Krymský chanát nezávislost na Turecku, načež všichni křesťané z podnětu Rusů Krym opustili. Následovaly hospodářský kolaps, občanská válka a roku 1783 ruská intervence, kdy carevna Kateřina II. Veliká chanát anektovala a připojila ho k ruské říši. Z této doby také pochází okřídlené sousloví Potěmkinova vesnice. Carevčin důvěrník kníže Grigorij Potěmkin chtěl své paní novou gubernii Taurii představit v co možná nejlepším světle, proto se postaral o její povrchní umělé zkrášlování. Kníže například povolal na čtyřicet malířů, kteří podél Dněpru, po němž měla při své inspekční návštěvě plout carevčina flotila, namalovali působivé kulisy celých vesnic...

Krátce po anexi poloostrova na něm Rusové zakládají moderní přístavní město – Sevastopol. V roce 1854 se Sevastopol stal jedním z hlavních bitevních polí v Krymské válce (1853–1856), kdy se do konfliktu mezi Ruskem a Osmanskou říší postupně zapojila většina Evropy, a to na straně Turků. Příčinou byly zejména náboženské a obchodní spory. Přestože Sevastopol po mnohaměsíčním obléhání nakonec padl a Rusové válku prohráli, v následných mírových jednáních Krym uhájili. Státisíce Tatarů, kteří během války kolaborovali s nepřáteli Ruska, uprchly do Turecka.

Mezi rudým obrem a hnědou říší

Válečné utrpení vystřídalo naopak půl století rozkvětu, kdy se krymská Jalta stává nejprestižnějším ruským letoviskem a vinařskou oblastí. Vše končí bolševickou revolucí. Krátce po VŘSR je vyhlášena Lidová republika Krym, která se stává hlavní základnou Bělogvardějců v začínající občanské válce. (V roce 1918 na poloostrově také nakrátko existuje tatarská Tavridská sovětská republika.) V roce 1921 jsou však Bílí Rudými z Krymu vytlačeni a na poloostrově vzniká Krymská autonomní sovětská socialistická republika, a to jako součást Ruské sovětské federativní socialistické republiky v Sovětském svazu...

Bolševici si Krym ale udrželi jen po dvě desetiletí. V roce 1942 poloostrov po dlouhých a těžkých bojích dobyla německá a rumunská vojska. Zejména krutá bitva o Sevastopol vstoupila jako významné memento nejen do ruských dějin, ale vzpomínka na jeho obléhání se stala až jakýmsi národním mýtem. Krym je nacisty přejmenován na Gotengau jako jasný odkaz na období někdejší nadvlády germánského kmene Gótů nad poloostrovem. A Hitler se navíc nespokojil jen s germánským názvem, chtěl i novodobé germánské obyvatelstvo. Poté, co by odtud vyhnal Slovy, přesídlil by tam Němce z Jižního Tyrolska. Vůdcovy sny se však nenaplnily, a své etnické plány na Krymu tak mohl uskutečnit jiný krutovládce.

Poloostrov dostal v roce 1944 pod svou kontrolu opět Stalin, který nešel ani ještě předtím, než v krymské Jaltě v únoru 1945 nechal uspořádat konferenci, na níž se čtyři zanedlouho vítězné mocnosti druhé světové války dohodly na novém geopolitickém uspořádání Evropy, pustil se do velkých národnostních šachů. Z důvodu údajné kolaborace s německými okupanty byli Tataři přesídleni do Uzbekistánu, na Sibiř a na Ural. (Faktem ale je, že hned z kraje nacistické okupace se už v roce 1942 konal v Simferopolu – tatarsky Aqmescid – národní islámský sjezd, na němž byl vyhlášen Krymský chanát.) Krym o svou autonomii přišel a byl začleněn jen jako pouhá oblast do Ruské sovětské socialistické republiky, a to až do roku 1954.

Dárek od soudruha Chruščova

Gruzína Džugašviliho alias Stalina vystřídal v roce 1953 u kormidla bolševického imperiálního ledoborce rodák z pomezí Ruska a Ukrajiny Nikita Sergejevič Chruščov. Ten, velký kritik svého despotického předchůdce a hrobař jeho kultu, skoro jako by jemu na just inicioval převedení Krymu pod správu Ukrajiny. A uspěl. V roce 1954 (v rámci oslav 300. výročí spojení Ukrajiny s Ruskem) dostal bratrský národ skutečně pěkný dárek, ovšem z pohledu krymských událostí dnešních dnů skoro dar danajský... (Na Krymu žijící Rusové, kteří zde už bezmála dvě stě let tvořili populační většinu, se s tímto krokem nikdy zcela

nesmířili.) V té době však Krym čeká další půlstoletí nového rozkvětu. Tentokrát mezi hosty četných nových sanatorií a hotelů už ale nebudou car a ruská šlechta, ale ústřední tajemník ÚV KSS a členové sovětského politbyra.

Krymskými Tataři se Chruščov nijak dále nezabýval. O ně se začal zajímat až jeho nástupce Leonid Iljič Brežněv, který je v roce 1967 politicky rehabilitoval. Avšak návrat na Krym jim byl povolen až o jedenadvacet let později v období Gorbačovovy perestrojky. Na poloostrově

Památka deportace krymských Tatarů
Foto: Wikimedia Commons, Lystopad (CC BY-SA 3.0)

Na Krymském poloostrově trvale žijí zástupci zhruba sta různých národů a etnik.

vě dnes žije přes čtvrt milionu příslušníků tohoto etnika (13 %). Dalších zhruba 150 tisíc krymských Tatarů zůstává v uzbekistánské diaspoře, menšinu tvoří i v Rumunsku a Turecku.

Krymští Tataři jsou tak dnes třetí nejpočetnější národnostní skupinou na Krymu. Nadpoloviční většinu z dvoumilionového Krymu tvoří Rusové (58 %); čtvrtinové zastoupení zde mají občané, kteří se hlásí k ukrajinské národnosti (24 %). Na poloostrově však trvale žijí zástupci zhruba sta různých národů a etnik, včetně například Řeků, Arménů, Bulharů, Němců, Estonců, Poláků nebo Čechů.

Drtivá většina obyvatel Krymu jako do-rozumivací jazyk preferuje ruštinu.

Odtržení od Ukrajiny? Nic nového

V únoru 1991 došlo na základě referenda uspořádaného na celém poloostrově k obnovení někdejší autonomie v rámci Sovětského svazu a vznikla tak Autonomní republika Krym, ovšem i nadále jako součást ukrajinské svazové republiky. To už ale byl předvečer rozpadu sovětského impéria. V srpnu vyhlásila Ukrajina nezávislost. Okamžitě poté se začaly na Krymu projevoovat separatistické snahy usilující o návrat poloostrova pod správu Ruska.

Situace se vyhroutil na začátku května 1992, kdy krymský parlament schválil „akt státní nezávislosti Krymské republiky“. Ukrajinský zákonodárny sbor ho však neuznal. Poté ruský Nejvyšší sověť zpochybnil legitimitu předání Krymu Ukrajině v roce 1954. Pod nátlakem Kyjeva ale krymský parlament své rozhodnutí o nezávislosti odvolal. Od té doby má však krymská autonomie rozsáhlé pravomoci v domácí ekonomice, zahraničním obchodě a v sociální politice. Ukrajina má naopak pod kontrolou zahraniční politiku a obranu poloostrova.

Zvláštní právní postavení získává přístavní město Sevastopol, základna někdejší sovětské černomořské flotily. (Do této vojenské oblasti neměli do roku 1994 přístup žádní cizinci.) Sevastopol je stejně jako hlavní město Kyjev podřízen přímo ukrajinské vládě. V roce 1997 si Ukrajinci a Rusové sevastopolské loďstvo rozdělili a zdejší námořní základnu si Rusové na dvacet let pronajali. Prezident Ruska (Dmitrij Medveděv) a Ukrajiny (Viktor Janukovyč) se pak v dubnu 2012 dohodli na tom, že ruská černomořská flotila bude moci v Sevastopolu zůstat až do roku 2042 s možností prodloužit pronájem ještě o dalších pět let.

Zbytek již není historií, ale žhavou současností. Tento článek šel do tisku krátce před termínem plánovaného referenda na Krymu, o kterém se předpokládá, že většina obyvatel Krymu si v něm odhlasuje připojení poloostrova k Rusku.

Lukáš Doubrava

<http://www.ucitelskenoviny.cz>

Převzato se souhlasem šéfredaktora UN

TRPÍCÍ KŘESŤANÉ – NEPOVŠIMNUTÍ MÉDII

Mučedníci 20. století, Westminsterské opatství. Foto: Flickr. Zyllan Fotografie (CC BY 2.0)

Už koncem devadesátých let jsme si s manželem povšimli podivné věci: kdykoli jsme mezi katolickými přáteli narazili na problém pronásledování křesťanů, ukázalo se, že většina z nich o tom prakticky nic neví. Mnozí byli překvapeni.

Počátkem podzimu roku 2002 nás navštívila manželská dvojice o generaci mladší; stěžovali si na slabou kvalitu zpravodajství o Církvi. Během debaty nám navrhli, abychom společně spustili zpravodajské stránky, které by na tom něco změnily. Tak vznikly stránky *Res Catholica* – později *Res Claritatis*.

Kromě šířícího se pronásledování tu byl problém posunuté optiky v pohledu na Církev. – Jistě, ve značné části Evropy vliv Církve ustupuje, návštěvnost bohoslužeb klesá a stejně tak je to s aktivitou katolíků. Problém byl v tom, že i velká část katolíků, nemluvě o nevěřících, si představovala, že je tomu tak všude po světě.

Ve skutečnosti je obraz života a působení Církve na jiných kontinentech odlišný. Křesťanů – katolíků i evangelíků (spíše evangelikálů) – přibývá. Současně bylo 20. století obdobím nejhoršího pronásledování křesťanů. Arcibiskup z argentinského La Plata mons. Héctor Aguer poukázal na odhady, podle nichž

Během dvoutisícileté historie křesťanství položilo život za svou víru kolem 70 milionů křesťanů; 65 % z nich zahynulo ve 20. století.

během dvoutisícileté historie křesťanství položilo život za svou víru kolem 70 milionů křesťanů; asi 45,5 milionu, tedy 65 % z nich, zahynulo ve 20. století. Počet křesťanů roste například v Asii: každou neděli se v Číně zúčastňuje bohoslužeb více lidí než v celé Evropě. Každý den přibývá v Číně 10 tisíc křesťanů. Podobně prudký nárůst lze sledovat i v jiných asijských státech: v Nepálu se v roce 1960 nacházelo pouze 25 křesťanů; dnes je jich přes milion. Podobně je tomu v Jižní Koreji, kde se dnes nachází 18 milionů křesťanů, tedy 39 % národa.

Křesťanů výrazně přibývá také v Africe. Osvědčuje se tu staré pravidlo, podle něhož „krev mučedníků je semenem křesťanství“. Každým rokem přibývá 8,4 milionu věřících, tedy 23 tisíc lidí každý den. Asi 15 % populace tvoří katolíci, 11 % svobodné a evangelikální

církev, 5 % anglikáni a 4 % pravoslavní. V roce 2009 označil papež Benedikt Afriku za „duchovní plíce“ pro dnešní lidstvo. Počet katolíků prudce roste, stejný nárůst zaznamenávají kněžská a řeholní povolání. Za posledních 50 let vzrostl počet diecézních kněží sedmkrát.

Křesťanství je v Africe převažujícím náboženstvím: 46,5 % Afričanů jsou křesťany, o 6 % méně muslimy. Z 59 afrických zemí je 31 většinou křesťanských, 21 muslimských a v šesti vedou domorodé kultury. Na počátku 20. století žilo v Africe deset milionů křesťanů, dnes je jich půl miliardy. To jsou skutečnosti, s nimiž jsme se snažili seznamovat české katolíky. – Nebylo to ovšem příliš vítáno. Nepřekvapilo mne, že jsem s těmito fakty narazila na českém BBC. Překvapivější bylo, jak negativní byla reakce tiskové komise ČBK: když jsem žádala, abychom více referovali především o pronásledování křesťanů, tehdejší mluvčí ČBK mě zostrá napadl. Nebyla jsem sama, kdo takto dopadl. Proč? Nevím.

Situace se začala měnit v posledním desetiletí. Oživení muslimského světa a nárůst protikřesťanské agresivity jsou natolik zřetelné, že už se nedají přehlížet, a dokonce média o tom začínají psát resp. mluvit. Počínaje Talibanem a Islámským státem – zatím – konče, přibývá zavražděných křesťanů, znásilněných žen a zabitých dětí. Zdá se, že budeme muset přestat zavírat oči před islámskou krutostí, ale i odložit dosavadní myšlenková kliše a předsudky.

Nemůžeme si už nechat do nekonečna namlouvat, že islám je prostě jenom jiná náboženství (ještě lépe: jiná cesta k Bohu). Je to zásadně odlišný fenomén než křesťanství; to nás vede k hledání pravdy, ke zkušenosti Boha. Naši bratři za ni platí svými životy a nás to brzy čeká také.

Michaela Freiová

Psáno pro časopis Viera a život

Michaela Freiová, publicistka a překladatelka, spolupracovnice Občanského institutu a Res Claritatis

PROSAZOVÁNÍ TRADIČNÍ RODINY NENÍ HOMOFOBIE

Na začátek musím říct, že veřejnou debatu na Slovensku jsem podrobně n sledoval. Vyjadřuji se až k mediálním dozvukům referenda, které se tam k tématu ochrany tradiční rodiny konalo. Čtu články a komentáře toho typu, že homofobové utrpěli debakl a referendum bylo fiasko. Musím na ně reagovat a zasadit je do kontextu.

Řekněme si upřímně, že asi jediné referendum schopné přitáhnout více než 50 % voličů k volební urně, bylo referendum o přistoupení k EU. Po masivní mediální masáži placené z EU i z veřejných rozpočtů přišlo tehdy v roce 2003 k referendu v České republice 55 % voličů, na Slovensku 52 %.

Debakl?

Původně mělo být referendum o rodině spojeno s podzimními komunálními volbami, což by samozřejmě účasti v něm pomohlo. Ústavní soud se ale kvůli vyškrtnutí jedné z otázek postaral o jeho posunutí na samostatný termín, ve kterém si k němu i tak našlo cestu přes 20 % lidí a výrazně přes 90 % voličů odpovědělo na všechny tři položené otázky ano.

List *Pravda* citovaný i na *iDnes* to hodnotí takto: „Rozdíl v počtu lidí, kteří přišli tak či onak hlasovat, a lidí, kteří referendum odmítli coby nedemokratické a nevhodné, nebo jednoduše usoudili, že se jich problémy Antonína Chromíka a spol. netýkají, je výmluvný a nelze ho označit jinak, než jako debakl.“

Proč se stejné komentáře v těchto mainstreamových médiích neobjevily po loňských eurovolbách? Tehdy byla účast v České republice 18 % a na Slovensku jen 13 %. Evropský parlament žádná demokratická instituce není. Lidé cítí, že je zvolení politici v něm nijak nezastupují. Je to jen drahý cirkus, který maskuje nedemokratickou podstatu Evropské unie.

V této souvislosti mi ta více než pětinová účast ve slovenském referendu přijde důstojná. Obzvlášť když zvážíte,

kolik peněz politické strany a EU vložily do propagace voleb do EP, a kolik času jim i veřejnoprávní média věnovala sledováním celé té eurovolební taškařice. Srovnajte to s tím, jaké prostředky a možnosti asi mělo k propagaci referenda občanské hnutí Aliance za rodinu v čele s Antonínem Chromíkem. Klip jim do žádné televize nevzali. Podobně se k nim stavěla tištěná média, když chtěli informovat veřejnost o svých argumentech.

Nové normy europeismu

Tím se dostáváme k podstatě. V Evropské unii se již dávno dominantně jako součást její ideologie prosadily levicové úchyly, jako jsou environmentalismus,

V Evropské unii se již dávno dominantně jako součást její ideologie prosadily levicové úchyly, jako jsou environmentalismus, homosexualismus a multikulturalismus.

homosexualismus, multikulturalismus a další (souhrnně europeismus). Je naprosto politicky nekorektní proti těmto věcem vystupovat. Takový člověk je ihned v médiích ostrakizován a onálepkován. Tyto úchyly jsou nám za naše vlastní peníze vybrané z daní vtlačovány jako nové normy. Kdo se jim protíví, patří na okraj společnosti.

Financování spřízněnců

Evropská unie vydává obrovské peníze na podporu tzv. „občanské společnosti“, tedy různým organizacím, které podporují její ideologii. Jejich hlavním cílem je zpravidla „kultivovat veřejnou debatu“ ve prospěch europeismu a především zabránit tomu, aby se řešily věci, které ob-

čany skutečně zajímají. Uvedu pár příkladů. Třeba takové European Youth Forum dostává od EU 2,4 milionu eur, z jiných zdrojů mají 0,6 mil. eur. European Forum Against Racism dostává od EU 1,2 mil. eur, z dalších zdrojů 0,2. International LGBTI Association bere od EU 1 mil. eur ročně, z dalších zdrojů má 0,8. European Woman's Lobby má od EU 0,8 mil. eur, z dalších zdrojů 0,1. Údaje jsem čerpal ze studie „Jak jsou financovány organi-

14. 3. NAPROHELP, úspěšná cesta k vlastnímu dítěti

Akreditovaný odborný jednodenní seminář především pro lékaře, zdravotnické pracovníky a jiné odborné pracovníky, kteří se problematice řešení neplodnosti věnují. Zveme i kněze, bioetiky a poradce PPR. Seminář bude akreditovaný přes ČLK pro lékaře, ČAS a UNIPA pro porodní asistentky a ostatní zdravotníky a pracovníky v sociálních službách. Intenzivně se věnujeme řešení neplodnosti bez použití stimulace ovulace, bez jakýchkoli technik umělého oplodnění. Úspěšnost našeho centra v řešení neplodnosti a počtu porozených dětí je velice vysoká.

<http://cenap.cz/vzs-reseni-neplodnosti.php>

28. 3. Kurz symptotermální metody přirozeného plánování rodičovství (STM PPR)

Správně stanovit neplodné období v cyklu vůbec nemusí být problém. Symptotermální metoda přirozeného plánování rodičovství STM PPR, vypracovaná německou Arbeitsgruppe NFP, tzv. „sensiplan“, představuje nejspolehlivější metodu vyhnutí se početí. Základním předpokladem spolehlivosti je však znalost pravidel a jejich akceptování. S tím souvisí i překonání řady mýtů o PPR. Nebojte se do svého vztahu přijmout metodu, která je srovnatelná se spolehlivostí hormonální antikoncepce a s vyloučením všech zdravotních i etických rizik.

<http://cenap.cz/wks-stm-ppr.php>

zace občanské společnosti?“ zveřejněné na <http://evropske-hodnoty.blog.ihned.cz>.

Mediální hysterie

Jedno z prvních vzednutí opravdové občanské společnosti (tedy hnutí obyčejných občanů, které, aniž by je někdo tučně platil, zformoval jejich vlastní zájem) nastalo kvůli přistěhovalcům například v Německu zastoupené hnutím Pegida. Vysloví-li dnes ale někdo nahlas myšlenku, že bychom měli zaujímat k přistěhovalcům opatrný postoj a eventuálně upřednostňovat přistěhovalce z kultur nám blízkých, vystavuje se prakticky zákonitě osočení z xenofobie, rasismu či fašismu. Přitom se jedná o naprosto legitimní a přirozený názor. Nevěřte médiím, manipulují nás. Dělejte si vlastní názor.

Stejně je to s hnutím Aliance pro rodinu na Slovensku. Jejich požadavky nejsou nijak extrémní. Trvají na tom, že manželstvím by se měl nazývat jen svazek muže a ženy. Homosexuální páry by neměly mít právo k adopci dětí a zá-

kladní školy by neměly mít v povinných osnovách hodnotové věci týkající se sexu či eutanazie. Je právem rodičů své děti o těchto otázkách vzdělávat, jak uznají podle své víry či hodnot za vhodné. To přece není úloha státu.

Osobně nemám nic proti registrovanému partnerství. Myslím si, že by na Slovensku mělo být zavedeno a že je z některých právních důvodů potřebné, ale nevidím důvod nazývat to manželstvím, jež je historickým vývojem v naší kultuře jasně definované. Referendum bylo o manželství, ne o registrovaném partnerství. Nevidím v tom nic homofobního. Homofoba si představuji jako člověka, který prohlašuje, že homosexuálové jsou špatní a hříšní lidé. O tom ale referendum a požadavky hnutí Aliance pro rodinu nebyly.

Co se týká adopcí, nemám na to nějaký silný názor. Zastávám ale teorii, že když není silný důvod věci měnit, tak je lepší je nechat, jak jsou, protože změna může vést k horšímu, zvláště když se jed-

ná o změnu směrem od historií prověřeného přirozeného stavu. Těžko někdo umí dnes dohlédnout důsledků, dopad na společnost a odhadnout procento dětí, kterým by vyrůstání v rodině dvou homosexuálů mohlo kazit život.

Upřednostňování tradiční rodiny je v naší kultuře historií prověřená norma. Nenechme si od médií vnútit manipulaci, že když máme tyto názory, stávají se z nás v Evropské unii v 21. století najednou homofobové či nějak narušení, zlí lidé, jak to z mediální hysterie vyznívá. To jen EU se naprosto odtrhla od evropských kulturních kořenů a má dost prostředků k tomu zkoušet s námi manipulovat.

David Bartas

<http://bartas.blog.idnes.cz>

Převzato se souhlasem autora
(Mezitaluky redakce)

David Bartas, student,
člen Svobodných a asistent
europoslance Petra Macha

SILNÝ OTEC ŘEŠÍ PŘÍČINU

Bůh Otec je sám původcem (příčinou) všeho, co je. Lidský otec ve spojení s vůlí Boha Otce zapříčiňuje vznik nové lidské bytosti. Ovládnutí příčiny věcí je z tohoto pohledu charakteristickou vlastností, úkolem i tužbou otcovství, a to oběma směry: způsobovat i objasňovat.

Otcovský a mateřský odstín

Otcům je bližší přistupovat k úkolům a problémům, které život nese, ze strany příčiny – pojmenovat ji, najít vysvětlení a (skoro) za každou cenu dospět k řešení. Matky jsou svou přirozenou rolí blíže důsledkům nastalých potřeb a potíží – nesou je, sdílejí a (téměř) všemi silami tlumí. Zřejmě proto najdeme v profesi chirurga více mužů, neboť jde o to vést zdravotní řez, a v profesi ošetřovatele více žen, neboť jde o to pečovat o ránu. To neznamená, že otcové jsou jaksi zproštěni zabývat se následky svého (při)činění a že matkám nepřisluší poctivě hledat

Foto: Flickr, Paul Kline (CC BY-ND 2.0)

odpovědi na svá proč. Společným cílem a snahou mužů i žen je odstranění problému – řečeno s uvedeným přirovnáním: ozdravení a zahojení. Životní situace v tomto muž a ženy zároveň spojují, protože se nelze věnovat jen příčinám nebo jen důsledkům, a zároveň – někdy i dost výrazně – odlišují, protože jedna strana není s to uznat prostředky strany druhé za adekvátní. V rodinné praxi to přináší různé pŕtky na téma chod domácnos-

ti, výchova dětí, společenské události... a jedině upřímný dialog je prostředkem k vyřešení konkrétní situace. (Někdy dokonce taková metodická pře přeroste řešený problém a ten je rázem prostředkem ve škole manželského dialogu.)

Přednost příčiny, neopomenutelnost důsledků

Jak bylo řečeno, dobrému otci se bytostně přičií zametat věci pod koberec, ale naopak – jde po jejich podstatě. Dostatečně silný otec – například – začne s dítětem, které trpí nadváhou nebo dyslexií, pravidelně sportovat nebo číst; najde toho, kdo nabídl jeho dítěti drogu, a natluče mu tak, že už to příště neudělá; nebojí se hovořit s dítětem otevřeně a s důvěrou, a tak se může spolehnout, že dítě bude respektovat morální meze. Naproti tomu nedostatečně silný otec pouze hledá pro otylou či zadržávající ratolest renomovaného ortopeda nebo speciálního pedagoga-

ga; potomkovi koketujícímu s narkotiky zaplatí bez dalšího drahou protidrogovou terapii; softwarovým okem kontroluje, které internetové stránky dítě navštěvuje.

K nastiňeným příkladům chci jedním dechem dodat, že realita života leckdy brání i silnému otci jednoduše se vypořádat s příčinou problému (někdy nestačí jen změnit životosprávu, ale je třeba léku; jedinec nezastaví distribuci návykových látek; důvěru ve správné mravní rozhodování je žádoucí podpořit „ochrannými pomůckami“). Lidský otec je stavěn před potřebu rozdělit své síly do potýkání se s příčinou i důsledky. Nemusí být vůbec snadné tento kompromis najít: důsledky jsou příliš bolavé a bezprostřední na to, aby otcovský pud řešit příčinu zůstal neochvěn. Přesto jde o to, aby se otec nasmířil s neobjasněnou příčinou, byť se cesta k ní zdá sebevíc neproniknutelná. Příčina musí zůstat měřítkem řešení; a když nelze rozpoznat příčinu samu, bývá možné rozpoznat alespoň trend – zda uvažovaný přístup k problému vede k příčině, nebo od ní. I tím se dá řídit.

Bůh a příčina

Mohou být situace, kdy příčině zkrátka nelze – lidskými prostředky – přijít na kloub. Tehdy je východiskem vědomí, že je tu Bůh Otec. Jako v přítmí ženského lůna lidský otec zahazuje příčinu početí a pak předává pomyslnou štafetu božskému Otci, aby příčinu početí dokončil,

tak se v přítmí své víry člověk spoléhá na Vševědoucího, že se ujme rozprášení jeho otázek po příčině věcí a v pravý čas mu dovolí, aby odhalil odpověď. Kdyby pro nic jiného, tak pro toto člověk Boha prostě potřebuje.

Odkud kam

Vezmeme-li v potaz míru, v jaké se lidské společenství našeho světa vzdálilo od Boha (Božích věcí, víry, Církvě...), dá se dovodit, jak daleko máme k vyřešení problémů. Čím dál tím víc rezignujeme na odstranění jejich příčin – a to je trestuhodná lhůstevnost. Některé naše zákony se stávají slovem slabého otce. Slovem, které není bráno vážně a o to více nahlas musí znít. Slovem někoho, koho ovládá strach, a tak strach sám šíří. Šalivým slovem, které řešení problémů spatřuje v pyšném plánu unést všechny důsledky. A jak se nálož důsledků na našich bedrech zvětšuje a rozsypá, budujeme nová opatření na jejich nesení a život se nám absurdně komplikuje. Změkčilým slovem, které nepojmenovává příčiny, anebo, a o to hůř, které nespravedlivě paušalizuje: „Za všechnu špatnost může člověk, člověk-nepřítel!“ A tak tu máme mnohou sterilizaci – sterilizaci jednotlivce od vztahů, kulturního dědictví od komunitního života, krajiny od hospodáře, rodičů od dětí, lidského rodu od potomstva. Biblicky viděno: neplodnost – neštěstí.

Přítom by stačilo... (bojím se to vyslovit) obrácení. Opačný směr. S důvěrou blíž k Bohu, ke zjednodušení, k příčině, ke smyslu, k plodnosti, ke štěstí. Potřebujeme silného Otce, s jeho Slovem a s jeho Světlem.

Vojtěch Macek

Ing. Vojtěch Macek, pracovník církevní správy

Varování pro rodiče dětí pátých tříd

Ve škole na Žďársku byl dětem rozdan Diář leden–srpen 2015 Státního zdravotního ústavu (SZÚ). Ten má celorepublikovou působnost, takže tato škola není jediná a Diáře jsou dle ředitelky SZÚ již rozebrané. Diář – který spadá do edice zdravotně výchovného materiálu – obsahuje kromě mnoha užitečných informací ohledně zdravého životního stylu také naprosto nepřijatelné vulgarity ohledně menstruace a jiné oblasti tzv. sexuální výchovy, například i horoskop. Tyto stránky jsou až na samém závěru Diáře, takže snadno dojde k přehlédnutí.

Pokud vaše dítě Diář obdrželo, zkuste si s ním promluvit a uvést věci na pravou míru. Pro další informace se můžete obrátit na kancelar@vorp.cz.

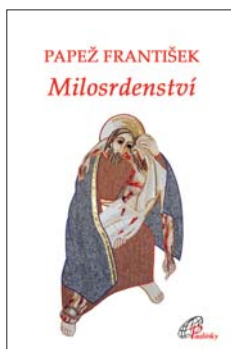
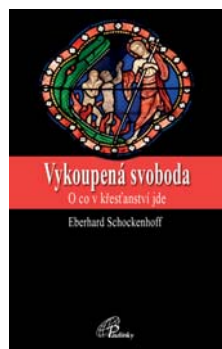
Jana Jochová, předsedkyně VORP

Z nabídky nakladatelství a knihkupectví PAULÍNKY

NAKLADATELSTVÍ A KNIHKUPECTVÍ PAULÍNKY

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1, tel.: 224 818 757, mobil 733 755 999

on-line knihkupectví: www.paulinky.cz, e-mail: objednavky@paulinky.cz

Eberhard Schockenhoff: Vykoupená svoboda

Svoboda je hodnotou, ke které je současná společnost vnímavá. Je však i pojmem, který je vystaven různým interpretačním rizikům. I v křesťanském kontextu jsme svědky zvěsti, že nás Kristus osvobodil z područí zla a nabízí nám pravou svobodu, a současně tu jsou obavy z toho, aby se svoboda nezvrhla v neomezenou svévoli. Brož., 192 str., 255 Kč

Papež František: Milosrdenství

Výběr z papežových zamyšlení nad Božím milosrdenstvím z promluv pronesených v prvních dvou letech jeho pontifikátu. Brož., 110 str., 125 Kč

Tvůj křest

Dárková kniha ke křtu dítěte. Stručně a přehledně shrnuje celou liturgii svátosti křtu. Obsahuje prostor, kam lze zaznamenat údaje o křtu, a místo k nalepení fotografií. Váz., 48 str., 149 Kč

Dopisy čtenářů

Ad RC Monitor 4/2015

Často se mne přátelé ptají, proč už nepíši jako dříve. Odpovídám jim, že necítím důvod. Vše již bylo řečeno, bohužel bez odezvy. Nyní mne ale článek z titulní strany *RC Monitoru*, za kterýžto časopis jsem opravdu velice vděčný, z pera pana Františka Schildbergera oslovil natolik, že chci reagovat. Již za výstižný titul článku „JEN ŽÁDNÝ DUCHOVNÍ BOJ“ děkuji, tím více za další obsah. Autor mně mluví doslova z duše.

Sleduji dění v Církvi a věděl jsem dost o připravovaném referendu na Slovensku. Ano, jak píše autor, před pár desítkami let nikomu ani na mysl nepřišlo, že by se mohly v budoucnu odehrávat tyto věci, kdy je člověk postaven, aby čelil moci a zvůli takovým způsobem, jako je referendum o daných a na věky platných zákonech týkajících se rodiny, manželství a hodnot daných a vepsaných Bohem jako přirozený zákon. Nicméně realita je taková a statečným a odvážným slovenským bratrům se podařilo získat statisíce podpisů pro referendum, které se týká toho

nejzákladnějšího, a tím je právo na život. Cítil jsem určitou naději, že vzhledem k vývoji a stále nekompromisně stupňujícím se tlakům na rodinu, inspirujícím se pohledem na dekadenci západního světa, se národ probudí a využije zřejmě už v budoucnu neopakovatelnou příležitost a přijde svým jasným postojem podpořit život. Sám jsem rozeslal na 50 e-mailových zpráv včetně prohlášení mimořádného kněze otce Mariána Kuffy a výsledkem bylo jen pár odpovědí, vesměs od laiků. Bratři v kněžské službě zřejmě necítili potřebu tuto příležitost podpořit.

Právě toto živě koresponduje s výše uvedeným článkem pana Schildbergera, kde píše o liberálních a mainstreamových katolících, obávajících se všeho, co by mohlo narušit tzv. „korektnost“ a bezkonfliktnost společnosti, ve které žijeme. Nikdo si nepřeje být označen jako „zastaralý, netolerantní, nemoderní“, nebo dokonce jako „fundamentalista nebo nedej Bože homofob!“ V tom je největší problém, a tak je „moudřejší“ nadále jen o věcech Božích vzosně hovořit, vytvářet skvělé teorie nebo zcela odmítat to, co nám dnes Bůh říká ústy Panny Marie a některých omilostněných duší. Hodně se také uplatňuje okřídlené „nescimus et ignoramus“ a zvláště horizontální pohled víry. „Jen ne žádný boj, jen ne žádnou konfrontaci s hříchem!“ Tato nejednota a ovlivnitelnost mediálními masážemi přirozeně vede k apatii a ke ztrátě soudnosti a „selského rozumu“ a tím i k pokračujícím stále tvrdším útokům na podstatu lidské existence.

Co tedy můžeme dělat? Má ještě smysl něco dělat? Obávám se, že tváří v tvář naprosté mediální přesile a ovlivnitelnosti mas, které zatím ještě mají co jíst a nejsou schopny metafyzického vnímání pokračujícího vývoje, zbývá již „jen“ ta MODLITBA. Samozřejmě srdcem, podobná modlitbě starozákonní Ester v duchovní prostraci, ale bohužel pravděpodobnější vývoj bude zřejmě takový, jak to vidíme u našich blízkovýchodních bratrů. To si nikdo nepřeje, ale bez právě onoho odmítaného „duchovního boje“ to nepůjde. Vyprošuji odvahu být Církví sobě a všem, kterým se dostalo křestní milosti.

V úctě

P. Petr Dokládal

Národní pochod pro život

Aby každá žena věděla, že v tom nezůstane sama.

21. března 2015 v Praze
zahájení ve 14:15 na Mariánském náměstí

V loňském roce přišlo o život dalších 23 tisíc dětí. Možná jen jejich maminkám nikdo neřekl, že na potrat jít nemusí.

Jsme kreativní. Jsme pro život.

pochodprozivot.cz

Katolický týdeník

Jak to vidí Radomír Malý

Je Putinovo Rusko alternativou?

V dnešní době nenajdeme přijatelnou alternativu k liberálně-neomarxistické Americe a západní Evropě. Spása člověka a hlásání evangelia na tom však nezávisí.

Ne, nebudu se zabývat otázkou, na čí straně je právo v současné rusko-ukrajinské válce, skutečně ne. Myslím si, že vinu nesou paralelně obě strany, jenže to by bylo na úplně jiný článek.

Mně jde o naprosto jinou věc. Nemálo českomoravských tradičních a konzervativních katolíků vidí v Putinovi vhodnou alternativu k současnému liberálnímu marasmu, v němž žijeme. Vůbec se jim nedívám a jejich postoj plně chápu.

Demokratická euroamerická civilizace byla ještě cca 20 let po druhé světové válce rozhodně lepší variantou proti komunistické totalitě. Adenauerova Spolková republika Německo, Gasperiho Itálie, Figlovo Rakousko apod. vypadaly úplně jinak než dnes. Potraty a eutanazie byly trestány jako úmyslné zabití člověka a homosexuální páry si o nějakém „registrovaném partnerství“, natož pak „manželství“, nemohly snad ani nechat zdát. V preambulích ústav většiny západoevropských států se nacházela odvolávka na Boha, státy garantovaly ochranu Církve a křesťanských hodnot.

To už je dávno pryč. Současné demokratické země naopak ve své legislativě povyšují těžké a do nebe volající hříchy potratu, eutanazie, sodomie apod. na „základní lidská práva“ a ctnosti spočívající v obraně autentických hodnot lidského života a rodiny klasifikují jako „extremismus“, nebo dokonce „trestný čin“. Stát, který toto uzákoní, není slušným státem a platí o něm slova svatého Augustina: „Odstraněním spravedlnosti nejsou království ničím jiným než doupaty lupičů.“

Je proto přirozené a logické, že poutiví katolíci uvažují o slušnější alternativě. Putinovo Rusko se na první pohled takovou zdá být. Zakazuje průvody gayů a leseb, jakož i propagaci potratů a pornografií, všemožně podporuje pravoslavné křesťanství, znesvěcování chrámů je trestné, jak ukázal proces s pseudohu-

debkyněmi z „Pussy Riot“, církevní hodnostáři nechybějí při žádné státní akci a někdy to vypadá, že Putin závodí s patriarchou Kyrilem, kdo se víckrát pokřížuje. Jenže nutno si položit otázku: Nejsou toto všechno jen „Potěmkiny vesnice“, které sehrály v ruských dějinách už nedjednu podvodnou roli?

Jistě, Putinovo Rusko není komunistickým Sovětským svazem právě tak, jako poválečné Adenauerovo Západní Německo nebylo Německem Hitlerovým, tak argumentují zastánci Putina. To je pravda. V putinovském Rusku už nejsou kritikové režimu odsuzováni k smrti a neexistují tam vyhlazovací koncentrační tábory – gulagy, funguje tam jakási parlamentní opozice i – byť omezená – možnost mediálního vyjádření nesouhlasu. Jenže to srovnání s poválečným Německem více než kulhá. Adenauer totiž nikdy za Hitlerova režimu nebyl důstojníkem gestapa, které ho naopak věznilo a jeho manželku utýralo k smrti, rovněž tak mezi jeho nejbližšími politikými spolupracovníky se nevyskytovali prominenti bývalé zločinné totality. Putin naopak byl důstojníkem sovětské tajné policie KGB a i další potentáti kolem něho byli téměř všichni buď jejími pracovníky, nebo agenti, případně bývalými aparátčíky sovětské komunistické strany. Právě toto nutí k maximální opatrnosti. Bolševický rodokmen těchto lidí, kteří se nikdy za svůj podíl na zločinech sovětského komunismu neomluvili, je může snadno a rychle přivést k popření všech těch zásad, které nyní naoko ostentativně vyznávají. Když se jim to opět bude hodit, znovu nastolí totalitní diktaturu včetně perzekuce křesťanů.

Když budeme analyzovat současnou zdánlivě prorodinnou politiku Putinova režimu, snadno zjistíme, že se jedná o farižejské pokrytectví. Ano, Putin zakazuje propagaci potratů, jenže proč se během těch cca 15 let, co je u moci, ani jednou

nepokusil alespoň zpřísnit ještě z komunismu pocházející potratový zákon, který je spolu s čínským a americkým nejliberálnější na světě? S většinou, kterou jeho strana v parlamentu má, by toho snadno dosáhl. Takhle pouze balamutí doma pravoslavné věřící, kteří představují nezanedbatelný voličský potenciál, a prolifere organizace na Západě, aby mu dělaly reklamu, o zákazu potratů však ve skutečnosti vůbec neuvažuje. Zákaz propagace potratů je naprosto bezzubý a nic neřeší, protože každá žena, která přemýšlí, zda potrat podstoupit, jde za svým gynekologem, který ji už náležitě „zpracuje“, aniž k tomu potřebuje abortivní reklamu. Podobně je to s opatřeními proti praktikované homosexualitě. Zakazují se sice průvody, ale ve všech větších ruských městech legálně fungují gaykluby včetně homosexuální prostituce mladistvých.

Ne, putinovské Rusko rozhodně není „menším zlem“ ve srovnání s liberálně-neomarxistickou Amerikou a západní Evropou. Není však ani „větším zlem“, vyjde to zhruba na stejno. Třetí variantou je potom bestiální islamismus, jenž hrozí být Božím trestem pro celou Evropu za její do nebe volající hříchy proti počatému životu a proti rodině, jak pro tu západní, tak i pro Rusko. Toho nás Bůh chraň!

Katolík ještě před druhou světovou válkou a krátce po ní měl vnitřně přijatelnou alternativu ke zločinným totalitám nacismu a komunismu a k socializačním experimentům severovýchodních států: Salazarovo Portugalsko, Dollfusovo Rakousko, Frankovo Španělsko, posléze Adenauerovo Německo a Gasperiho Itálie. Dnes ji už nemá. Nicméně spása člověka, hlásání evangelia a obrana Božích přikázání především v oblasti rodinných hodnot a života od početí do okamžiku přirozené smrti na tom závislé nejsou – a to je naše naděje.

*PhDr. Radomír Malý
historik a publicista*

Letem světem

Jeden titulek, který uvedl server *Novinky.cz*, prověřil naši schopnost přemýšlet a logicky usuzovat. Pokud by měly být vstupy a výstupy opravdu kvalifikovaně měřeny, shromážděny a analyzovány, možná bychom – mnozí z nás – nedopadli nejlépe. Jsou to totiž média, která podobnými titulky či často celými odstavci útočí na schopnost kritického myšlení přímo ničivě. O jakém titulku je řeč? O tomto: „**Polovina mužů tvrdí, že pravou lásku potkala pětkrát za život.**“

Iniciativy ve prospěch pomoci křesťanským rodinám s malými dětmi, vyhnaným z domovů, jsou ve stále pohotovosti a čekají nás další kroky, tentokrát skrze Ministerstvo vnitra, které má na vzájemné spolupráci zájem. Bohu díky a vám též za všechny vaše nabídky a ochotu pomoci v rámci aktivity nazvané **Bratr je víc než bližní.**

Arcibiskup Mario Zenari, apoštolský nuncius v Damašku, říká, že tamější **lidé mají pocit, že je mezinárodní společenství opustilo**, protože situace se již nijak znatelně nemění. Arcibiskup popsal situaci jako jednu z nejzávažnějších humanitárních katastrof po druhé světové válce a řekl: „Všichni ji máme před očima!“ Kéž by zodpovědní oči opravdu nezavírali!

Slovenský portál *zastolom.sk* přinesl pěkné zamyšlení: „Ve dveřích obchůdku se objeví mladý zamilovaný pár s touhou zarámovat svou první společnou fotografii. Oči jim padnou na tmavé stěny plné obrazů s nádhernými rámy. Drží se za ruce, pomalými kroky procházejí po obchodě a důsledně si prohlížejí obraz

Koláž: mimi

po obraze, příjemně se usmívají a ukazují prstem na nejkrásnější obrazy a rámy. Z mnoha obrazů sálalo něco nevyhovitelného a vtahujícího... Postupně odhalí, že všechny obrazy mají něco společného. Všechny jsou svatební. Po chvíli se k nim přiblíží starý obchodník a do ticha řekne: „Tyto obrazy nejsou přitažlivé kvůli rámu, ale kvůli tomu, co vyjevují. **Pokud chcete dát správný rám vaší lásce – jděte s láskou před oltář...**“ K tomu se hodí

vzpomenout na hojně mezi lidmi sdílený (e-mailem, na sociálních sítích aj.) rozhovor s dr. Helenou Máslovou, která si v něm mj. povzdechla, že „... Je zde jistě biologická a psychologická retardace, což znamená, že v dnešní generaci dvacetiletých mužů, kteří se mohli před dvaceti lety v tomto věku stát otci, jich je v současné době většina více dítětem než mužem... Čím to je? **Je to tím extrémně nevhodným, prodlouženým systémem vzdělávání a nezdravým životním stylem, kdy chybí testosteronová stimulace, například fyzickou prací.** A úplným rozpadem rámce vhodného pro námluvy.“

Doba postní je obdobím pokání a odčiňování hříchů. Každý toho máme tolik k lítosti a prosbám za odpuštění. Svátý Jan Maria Vianney říká: „Nic není tak sladkého v životě a při smrti, jako slzy a bolest srdce za uskutečněné hříchy. **Bez pokání je těžké si zachovat víru.** Bez pokání a lítosti, bez konání dobrých skutků je těžké vytrvat v Boží lásce. Jako je odchod potřebný pro život lidský, tak je pokání nezbytné pro život křesťanský. Jestliže chceme, aby bylo naše tělo podřízeno duši a duše Bohu, pak se musíme umrtvovat fyzicky i duchovně.“ Tak – ještě máme čas, seberme odvahu a do toho!

-zd-

15. 3. **Ne** 4. neděle postní (neděle Laetare)
2 Kron 36,14–16.19–23, Žl 137, Ef 2,4–10, Jan 3,14–21
16. 3. **Po** sv. Heribert, arcibiskup
Iz 65,17–21, Žl 30, Jan 4,43–54
17. 3. **Út** sv. Patrik, biskup
Ez 47,1–9.12, Žl 46, Jan 5,1–3a.5–16
18. 3. **St** sv. Cyril Jeruzalémský, biskup a učitel církve
Iz 49,8–15, Žl 145, Jan 5,17–30
19. 3. **Čt** Slavnost sv. Josefa, snoubence Panny Marie (Doporučený svátek)
2 Sam 7,4–5a.12–14a.16, Žl 89, Řím 4,13.16–18.22, Mt 1,16–24a
20. 3. **Pá** sv. Archip, kněz a mučedník
Mdr 2,1a.12–22, Žl 34, Jan 7,1–2.10.25–30
21. 3. **So** bl. Serapion, poustevník (anachoreta), asketa
Jer 11,18–20, Žl 7, Jan 7,40–53

22. 3. **Ne** 5. neděle postní
Jer 31,31–34, Žl 51, Žid 5,7–9, Jan 12,20–33
23. 3. **Po** sv. Turibius z Mongroveje, biskup
Dan 13,1–9.15–17.19–30.33–62, Žl 23, Jan 8,1–11
24. 3. **Út** sv. Kateřina Švédská, abatyše
Nm 21,4b–9, Žl 102, Jan 8,21–30
25. 3. **St** Slavnost Zvěstování Páně (Den modliteb za nenarozené děti)
Iz 7,10–14, Žl 40, Žid 10,4–10, Lk 1,26–38
26. 3. **Čt** sv. Kastulus (Haštal), mučedník
Gn 17,3–9, Žl 105, Jan 8,51–59
27. 3. **Pá** sv. Rupert, biskup
Jer 20,10–13, Žl 18, Jan 10,31–42
28. 3. **So** sv. Rogát a druhové, mučedníci
Ez 37,21–28, Jer 31,10–13, Jan 11,45–56

Res Claritatis MONITOR – publicistický čtrnáctideník, vydává Res Claritatis. Noviny jsou zaměřeny na osvětu široké veřejnosti v oblasti života a postojů římskokatolické církve jako prevence náboženské nesnášenlivosti a xenofobie. ISSN: 1214-8458. MK ČR E 15474. Adresa redakce: Res Claritatis, Hlubočepská 85/64, 152 00 Praha, e-mail: redakce@claritatis.cz, číslo účtu: 240008911/2010. Šéfredaktor: Zdeňka Rybová. Výkonný redaktor: Mgr. Dagmar Kopecká. Redakční rada: Mgr. Roman Cardal, Ph.D., fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP, Ing. Josef Mudra, Mgr. Radim Ucháč, Mgr. Ondřej Vaněček. Teologický poradce: fr. Mgr. Pavel M. Mayer OP. Vychází s církevním schválením Arcibiskupství pražského čj.: arc/419/10 ze dne 10. 9. 2010. Nevyžádané příspěvky a materiály se nevracejí.